

Smanjenje šteta: Prevencija HIV/AIDS-a među skupinama s rizikom ponašanjem

Provoditelj: Udruga Terra
Godina provedbe: 2019

Kratki opis programa

Program odgovara na realnu opasnost širenja HIV infekcije među skupinama s rizikom ponašanjem, a time i mogućnost širenja na opću populaciju seksualnim putem. Većina registriranih HIV pozitivnih osoba u Hrvatskoj upravo su pripadnici neke od skupina s rizikom ponašanjem na koje je ovaj program usmjeren.

Sažetak programa

Program odgovara na realnu opasnost širenja HIV infekcije među skupinama s rizikom ponašanjem, a time i mogućnost širenja na opću populaciju seksualnim putem. Većina registriranih HIV pozitivnih osoba u Hrvatskoj upravo su pripadnici neke od skupina s rizikom ponašanjem na koje je ovaj program usmjeren.

Korisnici su uglavnom mlade osobe od 18 do 35 godina, seksualno aktivne, slabo informirane i educirane te sklone rizikom ponašanjima. Ovi korisnici su odabrani zbog rizičnog ponašanja, općenite nebrige za zdravlje, slabe informiranosti i niske percepcije rizika te zaziranja od institucija zbog stigme i diskriminacije vezane uz pripadnost stigmatiziranoj populaciji (ovisnici, seksualne manjine, MSM populacija, seksualni/e radnici/e).

Aktivnosti programa su mapiranje i odabir novih mjesta za terenski rad (mjesta okupljanja ciljanih populacija, klubovi, parkovi...) i terenski rad kroz kontakte s korisnicima na odabranim lokacijama. Aktivnosti uključuju podjelu kondoma i edukativnih materijala pripadnicima rizičnih skupina te zamjenu igala za intravenozne ovisnike. Edukativni letci i kondomi dijele se mladim korisnicima koji izlaze u noćne klubove, mjesta okupljanja mladih te na ljetne festivale. Letci i brošure pisani i dizajnirani su tako da budu atraktivni, edukativni, razumljivi i prihvatljivi korisnicima pojedinih rizičnih skupina.

1. Županije provedbe

Istarska, Karlovačka, Ličko-senjska, Primorsko-goranska

2. Ciljevi programa

Opći: Smanjenje prevalencije HIV-a, hepatitisa i ostalih spolno i krvlju prenosivih infekcija te ostalih zdravstvenih i socijalnih posljedica rizičnog ponašanja u populaciji s visokim rizikom ponašanjem u Primorsko-goranskoj, Ličko-senjskoj i Karlovačkoj županiji.

Specifični: - povećati informiranost i nivo znanja ciljanih skupina o prevenciji i zaštiti od HIV/AIDS-a te drugih spolno prenosivih bolesti

- smanjiti rizik i prevalenciju hepatitisa, HIV-a i spolno prenosivih bolesti
- povećati informiranost i svjesnost o potencijalnim rizicima korištenja psihoaktivnih tvari
- utjecati na smanjenje rizičnih seksualnih ponašanja informiranjem i edukacijom
- povećati sigurnost noćnog okruženja pružanjem pravovremenih intervencija u kriznim situacijama
- povećati razinu znanja o potrebama i navikama mladih korisnika
- pratiti trendove i promjene u rizikom ponašanjima mladih i ostalih rizičnih skupina radi povećanja kvalitete usluga
- povećati socijalnu uključenost ciljanih skupina u općoj populaciji i smanjiti stigmuz vezanu za HIV/AIDS
- povećati motivaciju ciljanih skupina za testiranje na HIV/AIDS te hepatitis B i C
- smanjiti općenite zdravstvene rizike povezane sa stilom života i povećati svjesnost o važnosti brige za vlastito zdravlje.

3. Ciljana skupina

Intravenozni korisnici droga, Neintravenozni korisnici droga

4. Koje od navedenih aktivnosti smanjenja šteta provodi udruga

Dijeljenje kondoma, Dijeljenje igala, Dijeljenje štrcaljki, Prikupljanje igala, Prikupljanje štrcaljki, isušivanje okoliša, Distribuiranje materijala, Savjetovanje

5. Broj podijeljenog materijala

Broj kondoma: 804

Broj igala: 8466

Broj štrcaljki: 5944

Broj primjeraka edukativnog materijala: 527

6. Broj prikupljenog materijala

Broj igala: 952

Broj štrcaljki: 2678

7. Lokacije na kojima se vrši zamjena materijala

Mjesta na koja izlaze vanjski radnici, "Drop-in" centar

8. Gradovi/mjesta na kojim se vrši zamjena materijala te broj lokacija u pojedinom gradu/mjestu

Mjesta na koje izlaze vanjski radnici: Rijeka (13), Kostrena, Opatija, Lovran, Kastav, Viškovo, Crikvenica, Selce, Krk, Cres, Lošinj, Rab, Pag, Senj, Gospić, Labin, Žminj, Plomin, Barban, Bakar, Matulji, Komiža

Drop-in centar: Rijeka

9. Način prikupljanja podataka o korisnicima programa smanjenja šteta

Interna evidencija korisnika.

Upitnici kojima se ispituju socioekonomske karakteristike korisnika.

10. Broj osoba u programu smanjenja šteta

Korisnici: 658

Stari korisnici: 419

Novopridošli korisnici: 579

11. Broj osoba po spolu u programu smanjenja šteta

Korisnici muškog spola: 407

Korisnici ženskog spola: 251

Novopridošli korisnici muškog spola: 340

Novopridošli korisnici ženskog spola: 239

12. Broj ovisnika o drogama u programu smanjenja šteta koje su zaražene zaraznim bolestima

S hepatitisom B: 43

S hepatitisom C: 199

S HIV-om: 3

13. Evaluacija programa

Evaluacija procesa: Da

Metoda evaluacije procesa: - evidencija podjele materijala (igle, šprice, alkoholni tupferi, ampule destilirane vode, kondomi) i broja korisnika na terenu

- evidencija o pruženim uslugama (savjetovanje, edukacija)

- evidencija o podijeljenim edukativnim letcima

- ispunjene ankete.

Evaluacija u inka: Ne

Metoda evaluacije u inka:

Najvažniji rezultati evaluacije: U anketnom istraživanju, koje je provedeno na 236 posjetitelja Student day festivala u Rijeci (prosječna dob 23,76 godina), pokazalo se kako 93,2% ispitanika konzumira alkohol. Gotovo polovica ispitanika (45,1%) navodi kako ne konzumira druge psihoaktivne supstance, a oni koji navode da ih konzumiraju uglavnom konzumiraju marihuanu (27,5%), speed (13,1%) te ecstasy (11,9%).

14. Evaluatori

Unutarnji

15. Dodatne napomene

16. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

290.523,40

17. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 290.523,40

Drugi izvori (HRK):